

Výbor pre zahraničné veci

2020/1998(BUD)

13.10.2020

STANOVISKO

Výboru pre zahraničné veci

pre Výbor pre rozpočet

k návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2021
(2020/1998(BUD))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Nikos Androulakis

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zahraničné veci vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. konštatuje, že rozpočtový rok 2021 je prvým rokom viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 – 2027; ďalej konštatuje, že značná časť výdavkov na vonkajšiu činnosť sa sústreďuje v rámci nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI), ktorý je ešte stále predmetom medziinštitucionálnych legislatívnych rokovaní; zdôrazňuje, že tieto rokovania by sa mali čo najskôr uzavrieť dohodou;
2. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nová nomenklatúra v oblasti vonkajšej činnosti, ktorú navrhuje Komisia, je oveľa menej podrobná ako predchádzajúca nomenklatúra, čo znižuje transparentnosť, predvídateľnosť, zodpovednosť, kontrolu a obmedzuje schopnosť rozpočtového orgánu prijímať rozpočtové rozhodnutia, ktoré odrážajú politické priority; trvá preto na tom, že je potrebná diferencovanejšia rozpočtová štruktúra s osobitnými položkami pre najdôležitejších prijímateľov a subregióny, aby sa zvýšila jasnosť a zrozumiteľnosť rozpočtu; konštatuje, že Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre rozvoj navrhli revidovanú nomenklatúru, ktorá je prispôbená novým nástrojom, ale zavádza väčšiu mieru podrobnosti vytvorením nových rozpočtových riadkov v rámci extrémne širokých geografických a tematických riadkov, ktoré navrhla Komisia; zdôrazňuje, že revidovaná nomenklatúra má silnú podporu v oboch výboroch;
3. odmieta výrazné škrty v okruhu 6 uvedené v dohode Európskej rady o VFR z 21. júla 2020, ktoré by spôsobili, že nástroj NDICI by sa počas súčasného finančného programového obdobia dostal na nižšiu úroveň ako predchádzajúce nástroje, a to v čase, keď je oveľa naliehavšie ako kedykoľvek predtým, aby EÚ zohrávala vedúcu úlohu; vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím Európskej rady zrušiť vonkajší pilier nástroja Next Generation EU, konkrétne navýšiť prostriedky pre NDICI o 10,5 miliardy EUR, ako navrhla Komisia; zdôrazňuje, že v čase, keď vonkajšie výzvy a záležitosti medzinárodnej politiky nadobúdajú čoraz väčší význam a dominujú medzinárodnej politike, je potrebné zabezpečiť, aby bol vonkajší rozmer rozpočtu Únie primerane financovaný a pripravený tak, aby bolo možné bezodkladne reagovať na súčasné, vznikajúce, ako aj budúce výzvy; požaduje výrazné posilnenie NDICI ako jedného z hlavných programov EÚ;
4. požaduje vyššie miery financovania pre všetky geografické a tematické programy v rámci nástroja NDICI v súlade so svojou pozíciou v prvom čítaní k tomuto nástroju; opakuje svoje stanovisko, že tematické programy v rámci NDICI by sa mali posilniť, aby si Únia mohla v týchto prioritných oblastiach udržať významné postavenie; zdôrazňuje, že jeho pozícia k prideleným prostriedkom na NDICI je v úplnom súlade so sumami stanovenými v pozícii Parlamentu v prvom čítaní k NDICI;
5. požaduje najmä ambicióznejší rozpočet pre tematický ľudskoprávny program v rámci nástroja s cieľom riešiť narastajúce výzvy v oblasti ľudských práv vo svete, ktoré ešte zhoršuje kríza spôsobená ochorením COVID-19; pripomína, že ochrana a podporovanie ľudských práv na celom svete je aj naďalej hlavnou činnosťou v rámci vonkajšej činnosti EÚ; opakuje svoju silnú podporu obhajcom ľudských práv vrátane ochrancov

životného prostredia, najmä tým, ktorí sú najviac ohrození, a požaduje primerané finančné prostriedky na podporu projektu Ochrana obhajcov ľudských práv EÚ s cieľom rozšíriť a posilniť ich ochranu; zdôrazňuje, že musia byť k dispozícii primerané finančné prostriedky na opatrenia na ochranu prenasledovaných menšín; zdôrazňuje, že podporuje, a to aj pokiaľ ide o primerané financovanie, osobitného vyslanca pre podporu slobody náboženstva alebo viery mimo EÚ, ako aj činnosti na boj proti antisemitizmu a iným formám diskriminácie;

6. v čase, keď je demokracia čoraz viac ohrozená na celom svete, opakuje svoju podporu financovaniu volebných pozorovateľských misí vrátane miestnych pozorovateľov; požaduje zvýšenie financovania volebných pozorovateľských misí a zdôrazňuje ich zásadnú úlohu, ktorou je výrazne odrádzať od volebných podvodov a násilia a zároveň prispievať k zlepšovaniu budúcich volieb, posilňovaniu mieru a rozvoja a k podpore demokracie;
7. požaduje zvýšenie rozpočtových riadkov týkajúcich sa potrieb a priorít zahraničnej politiky, reakcie na krízu a núdzových opatrení civilnej spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky s cieľom riešiť dramatické účinky pandémie ochorenia COVID-19;
8. odmieta zavedenie rozpočtového riadku Rezerva na vznikajúce výzvy a priority, v súvislosti s ktorým Komisia neposkytla žiadne podstatné informácie o plánovanom použití finančných prostriedkov v rámci tohto rozpočtového riadku; trvá na tom, že takýto blanco šek nie je v súlade so zásadami transparentnosti a demokratickej zodpovednosti a oslabuje výsady rozpočtového orgánu;
9. zdôrazňuje potrebu väčšieho objemu finančných prostriedkov pre krajiny východného a južného susedstva s cieľom podporiť politické a hospodárske reformy a prechod k demokracii, a to s dôrazom na najodhodlanejších partnerov podľa zásady viac za viac a menej za menej; požaduje väčšiu viditeľnosť a transparentnosť financovania EÚ v blízkom susedstve; vyzýva Komisiu, aby sledovala, či sa nezneužívajú žiadne finančné prostriedky;
10. víta finančnú podporu EÚ vo výške viac ako 980 miliónov EUR pre krajiny zapojené do Východného partnerstva v súvislosti s pandemiou COVID-19 s cieľom pomôcť pri riešení bezprostredných potrieb v zdravotníctve;
11. v nadväznosti na nedávny znepokojujúci vývoj v Bielorusku požaduje vytvorenie funkcie nového osobitného zástupcu pre Bielorusko s cieľom podporiť proces mierového prechodu moci v súlade s vôľou bieloruského ľudu; zdôrazňuje, že je veľmi potrebné poskytnúť väčšiu finančnú podporu občianskej spoločnosti, obhajcom ľudských práv, nezávislým zväzom, nezávislým médiám a mimovládny organizáciám v Bielorusku a zároveň zmraziť všetky finančné prevody EÚ pre súčasnú bieloruskú vládu;
12. domnieva sa, že je dôležité pokračovať v budovaní dôvery s krajinami Východného partnerstva, a najmä s pridruženými krajinami; zdôrazňuje význam podpory základných práv, demokracie a právneho štátu; žiada preto, aby sa finančné prostriedky vyčlenené na Azerbajdžan a Bielorusko obmedzili na podporu občianskej spoločnosti a neštátnych subjektov, ako aj na medzilidské kontakty;

13. pripomína výzvy, ktorým čelia krajiny južného susedstva, najmä v dôsledku búrlivých udalostí v regióne, vrátane, ale nie výlučne, núdzového stavu v súvislosti s pandémiou COVID-19 a nestabilnej bezpečnostnej situácie; zastáva názor, že najmä po dramatických udalostiach v Libanone by sa mala naplánovať zvýšená podpora; vyjadruje poľutovanie nad tým, že 25 rokov od začiatku takzvaného barcelonského procesu ešte stále nebolo dokončené budovanie priestoru spoločnej prosperity, stability a slobody so stredozemskými krajinami severnej Afriky;
14. požaduje zvýšenie finančnej podpory Agentúry Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe, a to vzhľadom na jej zásadnú úlohu, ktorú plní ako jedinečný poskytovateľ životne dôležitých služieb pre milióny palestínskych utečencov a ako investícia do bezpečnosti, stability a rozvoja v regióne;
15. s cieľom podporiť mierové riešenie konfliktu v Líbyi navrhuje vytvorenie osobitného rozpočtového riadku na „podporu politického procesu v Líbyi“;
16. zdôrazňuje význam procesu pristúpenia krajín západného Balkánu k EÚ; požaduje zvýšenie financovania s cieľom podporiť angažovanosť EÚ v regióne, najmä vzhľadom na pandémiu COVID-19 a jej hospodárske účinky; víta väčšie zameranie financovania v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA III) na takzvané základy, konkrétne demokraciu, právny štát, dodržiavanie ľudských a základných práv, dobrú správu vecí verejných a občiansku spoločnosť, ako aj medziľudské kontakty;
17. zdôrazňuje, že revidovaná nomenklatúra navrhnutá Výborom pre zahraničné veci predpokladá samostatné rozpočtové riadky pre západný Balkán a Turecko; trvá na tom, že sú potrebné osobitné rozpočtové riadky pre Turecko vzhľadom na veľmi citlivú povahu financovania EÚ pre Turecko;
18. zdôrazňuje, že pridelovanie finančných prostriedkov EÚ by malo byť podmienené dodržiavaním zásad právneho štátu, demokracie, ľudských práv, európskeho a medzinárodného práva, zvrchovaných práv členských štátov a zásady dobrých susedských vzťahov; zdôrazňuje, že v dôsledku zhoršenia situácie vo všetkých týchto oblastiach by rozpočtové prostriedky pre Turecko mali zostať na podstatne nižšej úrovni a byť obmedzené na tzv. základy; rozpočtové prostriedky pre Turecko by mala riadiť priamo EÚ a mali by byť zamerané výlučne na podporu občianskej spoločnosti a medziľudských kontaktov s cieľom chrániť a presadzovať demokratické hodnoty a zásady, ľudské práva a právny štát; zdôrazňuje, že nastal čas zaujať k Turecku iný prístup;
19. zdôrazňuje zodpovednosť EÚ za podporu ochrany Arktídy; zdôrazňuje, že je dôležité investovať do vypracovania súdržnejšej politiky EÚ pre Arktídu;
20. pripomína, že rôzni európski vedúci politickí činitelia zdôraznili význam výrazného napredovania vzťahov s africkým kontinentom, a preto zdôrazňuje potrebu primeraného potvrdzovania slov skutkami a poskytnutia primeraného financovania s cieľom zaoberať sa mnohými spoločnými krátkodobými, strednodobými a dlhodobými výzvami a príležitosťami, ktoré môžu Európa a Afrika riešiť spoločne; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť financovanie rozvoja a bezpečnosti krajín Sahelu;

21. pripomína, že nástroje, projekty alebo programy financovania sa musia posudzovať so zreteľom na Zelenú dohodu vo všeobecnosti a konkrétne na ciele Únie v oblasti klímy a že by ich mali v plnej miere zohľadňovať;
22. nalieha, aby Európska investičná banka včas a komplexne podávala príslušným výborom správy o všetkých svojich vonkajších výdavkoch;
23. zdôrazňuje nízku úroveň financovania okruhu 5, a najmä Európskeho obranného fondu a vojenskej mobility; požaduje zvýšenie finančných prostriedkov na Európsky obranný fond s cieľom plne podporiť inovačnú a konkurencieschopnú priemyselnú základňu v oblasti obrany, ktorá prispeje k veľmi potrebnej strategickej autonómii EÚ;
24. požaduje zvýšenie financovania vojenskej mobility s cieľom pomôcť členským štátom konať rýchlejšie a účinnejšie; poznamenáva, že sú potrebné dostatočné finančné prostriedky na podporu misií a operácií v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, a to aj prostredníctvom opatrení, ako je financovanie dopravnej infraštruktúry s dvojakým použitím a zjednodušenie diplomatických povolení a colných predpisov;
25. vyzdvihuje význam postupného vymedzovania spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ; zdôrazňuje, že je dôležité posilniť európsku spoluprácu v oblasti obrany, pretože nielenže zvyšuje bezpečnosť Európy a jej občanov, ale vedie aj k zníženiu nákladov, čo znamená, že na iné naliehavé záležitosti je k dispozícii viac peňazí; vyzýva Komisiu, aby navrhla strategické usmernenia na posilnenie stálej štruktúrovanej spolupráce;
26. opakuje svoje predchádzajúce vyhlásenia o hrozbách súvisiacich s kybernetickou bezpečnosťou, ako aj šírení falošných správ; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné, aby rozpočet Únie lepšie riešil tieto kľúčové výzvy na horizontálnej úrovni a reagoval na ne, a to aj najmä v ústredí EÚ, ako aj v jej delegáciách na celom svete; požaduje ďalšie a trvalé financovanie strategických komunikačných opatrení na boj proti dezinformačným kampaniam, propagande a zahraničnému vplyvu, najmä financovanie hlavného projektu Európskej služby pre vonkajšiu činnosť – pracovnej skupiny East StratCom – EÚ vs. Disinfo;
27. opätovne potvrdzuje svoje pevné presvedčenie, že v krajinách osobitného strategického záujmu pre EÚ, najmä v prístupujúcich krajinách a pridružených krajinách Východného partnerstva, by sa malo vytvoriť užšie prepojenie medzi Parlamentom a príslušnými národnými parlamentmi, a preto požaduje primerané financovanie s cieľom zabezpečiť dodatočných zamestnancov na posilnenie dôležitej oblasti parlamentnej spolupráce;
28. odmieta škrty Rady v administratívnom rozpočte Európskej služby pre vonkajšiu činnosť; vyzýva spravodajcu Výboru pre rozpočet pre oddiel X, aby obnovil návrh rozpočtu vo všetkých riadkoch v oddiele X, v ktorých Rada vykonala škrty.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	12.10.2020
Výsledok záverečného hlasovania	+: 44 -: 10 0: 11
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alviina Alametsä, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nikos Androulakis, Vladimír Bilčík, Andrea Bocskor, Bart Groothuis, Andrzej Halicki, Evin Incir, Katrin Langensiepen, Marisa Matias, Hannah Neumann, Juozas Olekas, Kris Peeters, Paulo Rangel, Frédérique Ries, Nicolae Ștefănuță, Ernest Urtasun, Mick Wallace
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Margrete Auken, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Carlos Zorrinho

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

44	+
PPE	Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Kinga Gál, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
S&D	Nikos Androulakis, Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev, Nacho Sánchez Amor
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi

10	-
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani, Jérôme Rivière, Harald Vilimsky
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
GUE/NGL	Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
NI	Kostas Papadakis

11	0
PPE	David Lega, Lukas Mandl
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Hannah Neumann, Jordi Solé, Tineke Strik, Ernest Urtasun, Viola Von Cramon-Taubadel, Salima Yenbou
ECR	Anna Fotyga, Jacek Saryusz-Wolski

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania